

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 25/22
U Luxembourg 9. veljače 2022.

Presuda u predmetu T-791/19
Sped-Pro/Komisija

Opći sud poništava Komisijinu odluku kojom je odbačena pritužba protiv društva pod nadzorom poljske države PKP Cargo zbog navodne zloporabe njegova vladajućeg položaja na tržištu usluga željezničkog prijevoza robe u Poljskoj

Taj sud prvi put ispituje utjecaj sustavnih ili općih nedostataka vladavine prava u državi članici na određivanje tijela nadležnog za tržišno natjecanje koje je najmjerodavnije za ispitivanje pritužbe

U okviru obavljanja djelatnosti u sektoru pružanja usluga otpreme, Sped-Pro S.A., društvo osnovano u skladu s poljskim pravom (u daljnjem tekstu: tužitelj), koristio se uslugama željezničkog prijevoza robe koje pruža PKP Cargo S.A., društvo pod nadzorom poljske države.

Dana 4. studenoga 2016. tužitelj je Europskoj komisiji podnio pritužbu protiv društva PKP Cargo. U toj je pritužbi tvrdio da je to društvo zlorabilo svoj vladajući položaj na tržištu usluga željezničkog prijevoza robe u Poljskoj navodnim odbijanjem da s njime sklopi ugovor o višegodišnjoj suradnji pod tržišnim uvjetima.

Komisija je 12. kolovoza 2019. Odlukom C(2019) 6099 *final*¹ (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) odbacila pritužbu uz obrazloženje da je poljsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje u biti bilo mjerodavnije za njezino ispitivanje.

U tim je okolnostima tužitelj Općem sudu podnio tužbu kojom traži poništenje pobijane odluke. U prilog svojoj tužbi iznio je tri tužbena razloga, koji se temelje, redom, na povredi njegova prava da se njegov predmet obradi u razumnom roku i na nedostatku u obrazloženju pobijane odluke, na povredi načela vladavine prava u Poljskoj te na očitim pogreškama u ocjeni interesa Unije da nastavi s ispitivanjem pritužbe.

Opći sud svojom presudom od 9. veljače 2022. prihvaća tužbu i u cijelosti poništava pobijanu odluku. Tim povodom prvi put ispituje utjecaj sustavnih ili općih nedostataka vladavine prava u državi članici na određivanje tijela nadležnog za tržišno natjecanje koje je najmjerodavnije za ispitivanje pritužbe. Također je pružio važna pojašnjenja u vezi s okolnostima u kojima povreda razumnog roka može dovesti do poništenja odluke o odbacivanju pritužbe u području tržišnog natjecanja.

Ocjena Općeg suda

Kao prvo, kada je riječ o načelu razumnog roka, Opći sud podsjeća na to da je, s jedne strane, poštovanje razumnog roka u vođenju upravnih postupaka u području politike tržišnog natjecanja opće načelo prava Unije. Članak 41. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima također ponovno potvrđuje načelo razumnog roka u vođenju upravnog postupka. Opći sud stoga ističe da Komisija ima obvezu odlučiti o pritužbi u području tržišnog natjecanja u razumnom roku. Međutim, Opći sud pojašnjava, s druge strane, da povreda načela razumnog roka može dovesti do poništenja odluke o odbacivanju pritužbe samo ako tužitelj dokaže da je prekoračenje razumnog roka utjecalo na mogućnost obrane njegova stajališta tijekom tog postupka, a to bi osobito bio

¹ Odluka Komisije C(2019) 6099 *final* od 12. kolovoza 2019. (predmet AT.40459 – Otprema tereta željeznicom u Poljskoj – PKP Cargo)

slučaj da ga je navedeno prekoračenje spriječilo u prikupljanju ili iznošenju pred Komisijom činjeničnih ili pravnih elemenata koji se odnose na prijavljene protutržišne prakse ili na interes Unije da istraži predmet.

S obzirom na ta načela, Opći sud smatra da u ovom slučaju nije potrebno odlučiti je li Komisija poštovala načelo razumnog roka jer tužitelj nije dostavio nijedan element kojim bi se moglo dokazati da je navodno prekoračenje tog roka utjecalo na mogućnost obrane njegova stajališta tijekom tog postupka. Slijedom toga, Opći sud je presudio da nije osnovan prigovor koji se temelji na povredi načela razumnog roka.

Kao drugo, kad je riječ o ocjeni interesa Unije da nastavi s ispitivanjem pritužbe, Opći sud ističe da Komisija u ovom slučaju nije počinila nikakvu očitu pogrešku u ocjeni kad je zaključila da su se prijavljene prakse uglavnom odnosile na tržište usluga željezničkog prijevoza robe u Poljskoj, da se poljsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje detaljno upoznao sa sektorom i da je to tijelo na temelju tih čimbenika bilo mjerodavnije za ispitivanje pritužbe. Osim toga, Opći sud pojašnjava da tužitelj pogrešno tvrdi da je Komisija u ovom slučaju trebala uzeti u obzir i druge čimbenike u svrhu ocjene interesa Unije da istraži predmet. Slijedom toga, i tužbeni razlog koji se temelji na očitim pogreškama u ocjeni interesa Unije da nastavi s ispitivanjem pritužbe odbijen je kao neosnovan.

Kao treće, kad je riječ o pitanju poštovanja načela vladavine prava u Poljskoj, Opći sud ispituje tužiteljev argument prema kojem je Komisija bila mjerodavnija za ispitivanje pritužbe, imajući u vidu sustavne ili opće nedostatke vladavine prava u Poljskoj i, osobito, nedostatak neovisnosti poljskog tijela nadležnog za tržišno natjecanje i nacionalnih sudova nadležnih u tom području.

Komisija je u pobijanoj odluci provjerila predstavljaju li takvi nedostaci prepreku tomu da odbaci pritužbu uz obrazloženje da je poljsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje bilo mjerodavnije za njezino ispitivanje. U tu je svrhu po analogiji primijenila analizu u dvije faze, čija se provedba zahtijeva u okviru izvršenja europskih uhidbenih naloga radi zaštite temeljnog prava na pošteno suđenje, u skladu s presudom Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu)², a koja se sastoji od ocjene, kao prvo, postojanja stvarne opasnosti od povrede tog prava, povezane s nedostatkom neovisnosti sudova države članice o kojoj je riječ zbog sustavnih ili općih nedostataka u toj državi, i, kao drugo, toga je li osoba o kojoj je riječ doista izložena stvarnoj opasnosti, s obzirom na konkretne okolnosti slučaja.

U tom pogledu, kao prvo, Opći sud ističe da je poštovanje zahtjeva vladavine prava relevantan čimbenik koji Komisija mora uzeti u obzir radi određivanja tijela nadležnog za tržišno natjecanje koje je najmjerodavnije za ispitivanje pritužbe i da je Komisija u tu svrhu s pravom analogno primijenila analizu o kojoj je riječ. Naime, iako postoje razlike između okolnosti koje su dovele do donošenja prethodno navedene presude i onih iz kojih proizlazi ovaj predmet, više načelnih razmatranja opravdava analognu primjenu zaključaka koji proizlaze iz te presude u svrhu određivanja tijela nadležnog za tržišno natjecanje koje je najmjerodavnije za ispitivanje pritužbe kojom se prijavljuje povreda članaka 101. i 102. UFEU-a. U tom pogledu, Opći sud najprije ističe da se suradnja – u svrhu primjene članaka 101. i 102. UFEU-a – između Komisije, tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje i nacionalnih sudova, kao i u području slobode, sigurnosti i pravde, temelji na načelima uzajamnog priznavanja, uzajamnog povjerenja i lojalne suradnje. Nadalje, Opći sud utvrđuje da sudska praksa Komisiji već nalaže da se prije odbacivanja pritužbe zbog nepostojanja interesa Unije uvjeri u to da nacionalna tijela mogu na zadovoljavajući način štititi prava podnositelja pritužbe. Naposljetku, Opći sud ističe da je temeljno pravo na pošteno suđenje pred neovisnim sudom, zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje o temeljnim pravima, kao i u prethodno navedenoj presudi, također od posebne važnosti za djelotvornu primjenu članaka 101. i 102. UFEU-a, s obzirom na to da nacionalni sudovi moraju, s jedne strane, nadzirati zakonitost odluka nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje i, s druge strane, izravno primjenjivati te odredbe.

² Presuda od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) ([C-216/18 PPU](#), vidjeti također [PM br. 113/18](#))

Kao drugo, Opći sud ističe da ispitivanje druge faze prethodno navedene analize koje je provela Komisija nije bilo u skladu s pravom Unije. U ovom slučaju tužitelj je tijekom upravnog postupka iznio skup konkretnih indicija kojima se – kad se uzmu kao cjelina – prema njegovu mišljenju može dokazati da su postojali ozbiljni i utemeljeni razlozi za vjerovanje da bi bio izložen stvarnoj opasnosti od povrede svojih prava u slučaju da njegov predmet moraju ispitati nacionalna tijela. Te su se indicije osobito temeljile na nadzoru koji država izvršava nad društvom PKP Cargo, ovisnosti predsjednika poljskog tijela nadležnog za tržišno natjecanje o izvršnoj vlasti, činjenici da je društvo majka PKP-a Cargo član organizacije čiji je cilj zaštita i promicanje reforme pravosudnog sustava u Poljskoj, naklonosti politike poljskog tijela nadležnog za tržišno natjecanje prema društvu PKP Cargo, pravnim sredstvima koja je glavni državni odvjetnik podnio protiv odluka tog tijela u pogledu društva PKP Cargo i na nemogućnosti nacionalnih sudova nadležnih u području prava tržišnog natjecanja da otklone nedostatke poljskog tijela nadležnog za tržišno natjecanje zbog manjka vlastite neovisnosti. Međutim, Komisija u pobijanoj odluci nije ispitala te indicije i samo je u bitnome tvrdila da one nisu potkrijepljene. Utvrdivši da nije konkretno i precizno ispitala različite indicije koje je tužitelj iznio tijekom upravnog postupka, Opći sud presuđuje da je Komisija povrijedila svoje obveze koje proizlaze iz prethodno navedene presude i svoju obvezu obrazlaganja.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293